5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXIV. — N-rul 251

LUNI 12 (25) SEPTEMBRIE 1916

ABONAMENTE
ROMÂNIA | STRĂINĂTATE
Lei 3 luni | Lei 10.-
4/6 luni | 20.-
8 Un an | 40.-

Fondator:
GI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
Redacţia şi Administraţia: Bucureşti, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani
Idem pag. IV 50
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Numiri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Directori:
VIRGIL N. DĂRĂSCU şi STELIAN POPESCU

UNITAŢI DUŞMANE
ALUNGATE IN DOBROGEA

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

REGELE ALBERT AL BELGIEI

De pe fronturile de luptă
— Serviciul nostru telegrafic —

OPERAŢIUNILE armatei italiene
— Radiogramă —

Coltano, 8. — *Pe ţărmul septentrional al riului Carso, am luat mai multe linii de apărare ale duşmanului, iar pe platoul şi în regiunea colinelor la Est de Goriţia, pe povârnişurile dela Veliki, (cota 343), trupele noastre au reuşit după mari sforţări, să ajungă pe drumul care duce de la S. Grado la Oquizza. Această înaintare este cu atât mai însemnată, cu cît această poziţiune căştigată domină tot platoul riului Carso.*

Inamicul avea în această parte numeroase obstacole şi linii de apărare. Trei puternice rînduri de tranşee, apărate de adînci reţele de sîrmă, erau aşezate în faţa vîrfului Veliki Hribach. Două din acestea au fost distruse şi trecute de trupele noastre cari reuşiseră să treacă prin mai multe puncte şi în linia a treia, dar după o luptă înverşunată, ai noştri au trebuit să se retragă în [illegible] focului intens al artileriei duşmane.

La Vest de Oquizza, infanteria italiană a luat mai multe tranşee. La Est de Oppachiasella, inamicul organizase mai multe linii de tranşee pentru a bara drumul dela Castagnevizza. Italienii au reuşit, după multe atacuri, să ajungă la un punct important, de o înaltime de 500 metri şi s'au instalat acolo în mod solid.

Mai la Sud, între Novavas şi extremitatea de Est a lacului Doberdo, infanteria italiană, atacând cu persistenţă, a trecut peste mai multe tranşee şi a luat înălţimea 208. In fine, la marginea meridională a liniei de apărare duşmană, italienii au luat cu asalt importanta colină 144, la nord de Monfalcone, după o luptă înverşunată de trei zile.

FOAMETEA
în ţinuturile ocupate de germani

Londra, 6. — Corespondentul din Amsterdam al ziarului „Morning Post" comunică faptul că minerii din teritoriul francez ocupat de germani au declarat greva din cauza scumpetei şi lipsei alimentelor. Greva a isbucnit la Strepy, Bracquegnies şi s'a răspîndit şi asupra minelor de cărbuni de la Maurage Brey, Bois du Luc şi la Louviere. (A. T. E.)

NEINŢELEGERI
între Enver-Talaat şi Said-Halin. — Kaizerul caută să-i împace.

Roma, 8. — „Perseveranza" află din Berna:

In conferinţa de la Mayenz, kaisarul s'a întreţinut cu Enver Paşa asupra situaţiei politice din Turcia. Aflăm că în urma acestei întrevederi, împăratul Wilhelm a însărcinat pe ambasadorul Germaniei la Constantinopol de a vizita din partea sa atît pe marele vizir, principele Said-Halin, cît şi pe Talaat bey, rugînd pe cel dintîi ca să rămîie la putere, iar pe Talaat bey ca să se împace cu Enver, care se bucură de toată încrederea împăratului. Acesta apelează la uniunea sacră a tutulor politicianilor turci pentru a scăpa imperiul otoman de ruină. (A. T. I.)

Ofensiva armatelor lui Sarail

LONDRA 7. — După un comunicat oficial englez din Salonic, în noaptea de 5, patrulele noastre au fost atacate de duşman la estul punctului Orljak. Inamicul a fost respins.

Lagărul bulgar de la Prosenik a fost bombardat cu succes de avioanele noastre în ziua de 5.

Nici o schimbare pe frontul dela Doiran. (Reuter).

ROSTUL TRUPELOR
turceşti pe frontul galiţian

Roma, 8. — Ziarul „New-York Times" e informat că Lembergul mişună de ofiţeri turci. In toate luptele de pe frontul galiţian, turcii s'au războit în primele rînduri. Datorită ajutoarelor mai multe unităţi austro-ungare vor putea fi trimise pe frontul ruso-român. Aceste unităţi sunt însă în aşa hal, în cît mult timp va trece pînă ce vor fi reorganizate de luptă. (A. T. I.).

Bulgarii evacuează MONASTIRUL

Londra, 6. — Corespondentul din Atena al ziarului Daily Mail spune că Monastir este pe punctul de a fi evacuat de bulgari. Arhivele lor au fost mutate la Uskub. Bubuitul tunurilor se aude din ce în ce mai aproape de Monastir. (A. T. E.)

SITUAŢIA
pe frontul oriental dela 4-10 Septembrie st. n.

Paris, 4. — Marele cartier general francez, comunică nota următoare:

Frontul rusesc. — Săptămîna care s'a sfîrşit la 10 Septembrie a fost caracterizată prin continuarea fericită a ofensivei pe care armata generalului Brussiloff o reluase pe tot frontul dela 31 August şi care în patru zile îi permisese să facă 19.500 de prizonieri, dintre cari 1300 germani.

„Sforţările ruseşti au fost îndreptate mai ales în direcţiunea oraşului Halicz pe de o parte şi în spre Carpaţi pe de altă parte. Cele dintîi aveau ca scop de a sili dreapta armatei lui Bothmer la o nouă retragere şi să atragă la nordul fluviului Nistru o bună parte din forţele adverse, cari erau disponibile în spatele frontului şi cari păreau că trebue să fie îndreptate în spre Transilvania. Sforţările ruse au reuşit să aducă trupele generalului Tcherbatcheff la porţile oraşului Halicz. Ei au făcut în această regiune 10.000 de prizonieri, dintre cari 5000 de germani.

„Pe de altă parte, în Carpaţi, înaintarea ruşilor s'a efectuat fără incidente şi noii noştri aliaţi atacă în o colaborare intimă grupul austro-german, care sub ordinele generalului Pflanzer-Baltin, ţine încă creasta frontieră din regiunea de la Cirlibaba.

Frontul din Transilvania. — Operaţiunile trupelor de acoperire române s'au urmărit cu succes. Forţele adverse au fost respinse la o distanţă de frontieră care variază dela 20 la 60 de kilometri. Trecerea prin trecătorile Alpilor din Transilvania e deci complet deschisă grosului armatelor române, cari sunt pe cale de a sfîrşi concentrările lor.

Frontul Dobrogei. — In această parte trupele de acoperire ruso-române au trebuit să se retragă faţă de înaintarea energică a duşmanului şi să cedeze bulgarilor capetele de pod dela Turtucaia şi dela Silistra. Dar nu trebue exagerată importanţa acestor fapte, căci bulgarii nu vor încerca să treacă Dunărea în direcţiunea Bucureştiului. O asemenea încercare ar conduce pe atacanţi la un dezastru sigur.

(Agenţia Radio)

CUCERIREA FLORINEI

Paris, 6. — Evacuînd Florina, bulgarii au părăsit în retragerea lor pripită, o mare cantitate de material de război. Urmărirea duşmanului continuă. Numeroşii prizonieri cari au fost făcuţi, sunt într'o situaţie de deplins.

Cercurile militare consideră că această victorie va avea o influenţă considerabilă asupra soartei oraşului Monastir. Sîrbii au luat cu asalt la apusul lacului Ostrovo lanţurile munţilor Kaimacelan, cea dintîi linie de apărare bulgară, puternic organizată şi întărită. (Agenţia Radio)

MARELE NUMAR
de morţi germani pe frontul de Vest

Londra, 6. — Corespondentul special al ziarului Morning Post aflat pe frontul dela Somme, declară că în jurul localităţilor Martinpuich şi Courcelette cîmpurile sunt acoperite de grămezi de cadavre germane. Proporţia între morţii noştri şi acei ai germanilor e de opt germani faţă de un mort al nostru. (A. T. E.)

Inţelegerea şi Grecia

Roma, 8. — Din Paris se telegrafiază lui „Giornale d'Italia" că Inţelegerea nu are de gînd să ceară intervenţia Greciei, care dimpotrivă nu e dorită de Aliaţi.

Aliaţii însă nu vor renunţa la nici o dispoziţie violentă, neputînd să admită nici o transacţie acolo unde sunt angajate interesele lor fundamentale.

„Matin" constată că de vreme ce Grecia a dezertat dela locul său de luptă şi de cinste, trebue să renunţe la toate ambiţiile sale. (A. T. I.)

MARELE CARTIER GENERAL
Comunicat oficial No. 26
Din 9 Sept. 1916, ora 7 dim.

Frontul de Nord şi Nord-Vest
Mici încăerări; s'au luat 2 mitraliere şi 140 oameni de trupă prizonieri.

Frontul de Sud
In Dobrogea, inamicul se întăreşte pe poziţiunile pe cari s'a retras eri; trupele noastre au pus pe fugă cîteva unităţi dela flancul drept inamic.

Atacuri aeriene
Aeroplane inamice au aruncat bombe asupra Cernavodei, omorînd 7 oameni (din cari 2 soldaţi) şi rănind mai mulţi locuitori; au omorît deasemenea mai multe animale şi au distrus trei case.

Din Grecia

Manifestaţiuni contra politicei germano-file în Grecia

Londra, 6. — Corespondentul din Atena al ziarului „Morning Post" spune că s'au ţinut meetinguri la Mitilene, la Samos, Kjos şi Lemnos adoptîndu-se o moţiune prin care se condamnă politica cabinetelor Gunaris-Skuludis şi se aprobă politica lui Venizelos. Moţiunea face apel la rege că trebue să se conforme voinţei naţiunei. S'a ales un comitet care să ia toate măsurile necesare pentru a aduce la îndeplinire aceste rezoluţiuni. (A. T. E.)

Protocolul ofiţerilor greci dela Kavalla

Londra, 6. — Ziarele publică o parte din textul protocolului semnat de către ofiţerii corpului V de armată grec la Kavalla, în urma consiliului ce l'a ţinut acolo pentru a se pronunţa asupra ultimatului bulgar de a evacua Kavalla. In textul protocolului se menţionează că punîndu-se la vot în consiliul ţinut, propunerea de a se rezista bulgarilor, ea a fost respinsă neîntrunind majoritatea. O a doua propunere de a se preda trupele germano-bulgarilor a fost respinsă în unanimitate. O a treia propunere ca trupele să se predea Aliaţilor a fost primită cu unanimitate, specificîndu-se că: „Această procedare este singură folositoare ţării şi regelui, deoarece în urma purtării trădătoare a bulgarilor va fi imposibil Greciei să continue să rămîie în neutralitate".

In fruntea semnăturilor care acoperă hotărîrile prevăzute în acest protocol este aceia a generalului Hadjopoulo. Acest general însă trei ore mai tîrziu în urma unei întrevederi avute cu ofiţerii germani şi-a călcat semnătura părăsindu-şi cuvîntul dat camarazilor săi ofiţeri şi a ordonat ca trupele să se predea bulgarilor. Acest general a reuşit să determine pe mai mulţi ofiţeri şi soldaţi să declare în mod inexact că Aliaţii au refuzat să-i scape cu ajutorul flotei lor. (A. T. E.)

Un serviciu
pentru procurarea de informaţiuni dela prizonierii români

Ziarele au publicat în vremea din urmă apeluri călduroase pe cari rudele celor cari au luptat la Turtucaia şi în alte puncte le-au adresat, în scop de a afla care e azi soarta acestor luptători.

Ni se face cunoscut că guvernul a luat măsuri pentru instituirea unui serviciu special care va furniza ştiri privitoare la prizonierii români aflători la bulgari.

Un comunicat special va apare mîine, arătînd chipul în care va funcţiona acest serviciu şi ce trebuesc să facă cei interesaţi spre a obţine lămuririle dorite.

REGELE PETRU AL SERBIEI

Ungurii
informaţi şi îngrijoraţi de succesele româneşti

Roma, 8. Ziarul „Berner Intelligenzblatt" e informat că alarma produsă în cercurile conducătoare din Budapesta în urma înaintării repezi şi neaşteptate a trupelor române în Transilvania, a fost aşa de mare, în cît cenzura s'a grăbit să trimeată o circulare ziarelor maghiare, îndemnîndu-le să se lipsească de a comenta operaţiunile de pe frontul român. Citor-va corespondenţi de ziare care ceruseră să li se îngădue de a merge pe frontul din Ardeal, li s'a răspuns că vor fi trimişi pe frontul româno-bulgar.

In culisele Camerei, contele Andrassy dă răspunsuri evazive la diferiţii deputaţi cari cer informaţiuni. Tizsa a spus unor deputaţi într'un rînd: E adevărat că românii înaintează; dar avem destule trupe şi mijloace ca să-i respingem după cum vom respinge şi pe italieni din Goriţia (?!)

Ziarele din Budapesta publică articole ditirambice asupra închipuitelor victorii de pe frontul dobrogean.

Ziarul „Budapesti Hirlap" comentînd buletinul statului major austro-ungar, care trîmbiţa marele succese repurtate în Balcani (?), scrie: „Ne bucurăm de succesele de la sud; bucuria noastră ar fi însă mai mare şi îndreptăţită dacă ne-am putea mulţumi cu situaţia noastră strategică din Transilvania.

Ştirile cari ne sosesc din partea aceasta nu sunt de natură a ne linişti". Această frază a fost respectată de cenzură. (A. T. I.)

Pe frontul italo-austriac

Marea întindere a ofensivei italiene. Austriacii au evacuat mai întreg Trentinul

Roma, 7. — *Ofensiva italiană continuă cu mare succes.*

Linia noastră care în zilele din urmă a fost adusă mai departe pe întregul front oriental şi pe alocurea cu zeci şi zeci de chilometri, prevesteşte o lărgire a marei ofensive.

După ocuparea Cauriolului de către trupele noastre, înaltul comandament austriac nu mai face nici un mister asupra gravităţei şi pe sectorul Trentinului. Prin urmare a sfătuit pe locuitorii întregei regiuni a se adăposti în interiorul ţărei, pe cînd autorităţile au trimis la Innsbruch tablourile şi obiectele de preţ, care se păstrau în bisericile şi prin casele particulare din Bolzane (Bozen) Trento, Rovereto şi Rivi.

Comunicatele lui Cadorna sunt elemente din cari putem să ne dăm seama de întinderea ofensivei şi de scopurile sale imediate. Dar e mai ales de observat că generalisimul nostru angajează fără răgaz mari forţe ale duşmanului, silindu-le la lupte înverşunate şi nimicitoare, pe poziţiile lor cele mai straşnice, şi care sunt socotite la Viena ca imposibil de luat.

După telegrame din Zurich, Berna şi Basel, presa germană scoate strigăte de alarmă, prevăzînd că zilele viitoare vor aduce cele mai crîncene asalturi şi vor sili pe austriaci la noui retrageri faţă de presiunea tot mai crescîndă şi neoprită a trupelor noastre. (A. T. I.)

*

Roma, 8. — Se telegrafiază din Zürich că corespondentul ziarului „Neues Wiener Journal" anunţă printr'o depeşă că puternicul atac italian continuă cu toate mijloacele. Focul artileriei — zice numitul corespondent — este mai violent ca în timpul bătăliei de pe Isonzo şi se poate compara numai cu cel de la Verdun şi Somme.

In faţa acestui foc liniile austriace nu pot rezista.

Tot din Zürich se află că presa germană zice că marea ofensivă italiană trebue să se considere ca un ajutor grabnic dat operaţiunilor României. (A. T. I.).

REGELE NICHITA AL MUNTENEGRULUI

Să nu uite Bulgarii
UNA LA MANA

Când, mişeleşte, ne-au atacat Bulgarii la Turtucaia, le-am spus aci — esprimând sentimentul tuturor Românilor — să nu uite ce-au făcut şi să nu umple lumea de vaiete când li-om plăti după cuviinţă.

N'a trecut mult d'atunci.

Comunicatul de ieri al Marelui nostru Cartier General a adus la cunoştinţa ţării că, după o luptă începută la 3 Septembrie (noaptea, după cât ştim noi), la 7 curent inamicul — germani, bulgari şi turci — care se avîntase după lupta dela Turtucaia, a fost împins îndărăt.

Una la mână!

Bulgarii, în retragerea lor, au dat foc satelor.

Se pune şi asta la socoteală. ip.

Germanii vor conduce operaţiile pe frontul italian

Roma, 7. — „Idea Nazionale" află din Berna că, după ştiri din Budapesta, conducerea operaţiunilor austriace pe frontul italian ar fi trecut în mîinile comandamentului german. (A. T. I.)

Căderea Monastirului
e iminentă

Roma, 7. — „Tribuna", află din Atena că luarea Bitoliei de către aliaţi ar fi iminentă.

Bulgarii în 8... (lipsesc câte-va cuvinte) au părăsit mai multe tunuri şi muniţiuni. (A. T. I.)

Austro-germanii
trimit ajutoare în Transilvania

Londra, 7. — O telegramă din Atena spune că se află dintr'o sursă diplomatică cum că austro-germanii îndreaptă în grabă ajutoare spre Transilvania ca să oprească înaintarea românească. (A. T. E.).

O PRIMEJDIE
nouă şi mare: svonurile adevărate
— Guvernul e dator să ia severe şi grabnice măsuri —

Dacă primejdia „svonurilor alarmante" este în adevăr o primejdie împotriva căreia trebue să se ia dela început măsuri, — cum s'au şi luat — există şi altă primejdie, din nenorocire şi mai mare, aceea a svonurilor „adevărate".

In tramvai, la un colţ de stradă, în biurourile unei autorităţi sau în simpla convorbire dintr'o casă particulară, se dau indicaţii extrem de primejdioase, tocmai prin faptul că ele sunt în mare parte adevărate. Se aude, anume, spunîndu-se că „regimentul cutare şi cutare a plecat în nu ştiu care punct, spre a se uni cu brigada cutare, ori că regimentul Y se deplasează spre regiunea Z, unde de mai înainte se găsesc forţe în număr de atâtea şi atâtea".

Trebuie recunoscut că furnizarea unor atari date se datoreşte exclusiv unor ofiţeri — cari desigur lucrează aşa fără să-şi dea seama — sau unor civili cari au îndatoriri de natură să-i pună în permanent contact cu trupele.

Nu-şi vor fi dînd oare seamă oamenii aceştia de crima pe care o săvîrşesc?..

Căci lucrul nu poate fi calificat altfel, decît ca crimă, din moment ce el ar putea ajunge să primejduiască secretul operaţiunilor militare şi să lovească în interesul naţional.

Cerem guvernului, nu să ordone o cercetare în această privinţă, — deoarece faptele mai sus arătate se petrec regulat în văzul şi în auzul nostru, — şi nici să dea o nouă „circulară". Cu cea mai mare severitate, guvernul trebue să pedepsească, pe loc, pe acei cari, fie din uşurinţă inconştientă, fie din alte pricini, săvîrşesc un delict bine calificat: atentat împotriva armatei.